

Metro: "Een nieuwe start moet dit land weer op gang trekken"

17 mei 2010 - Voormalig Open Vld-voorzitter Bart Somers is helemaal terug. Hij drukt zijn stempel weer nadrukkelijk op het partijbeleid en staat op de tweede plaats voor de Kamerlijst in Antwerpen. Somers hoopt om deze zomer aan de onderhandelingstafel te zitten. «Dit is ook voor mij een nieuwe start», vertelt hij.

'Een nieuwe start' is de slogan van de Open Vld voor de komende verkiezingen.

Somers: «We hebben voor die slogan gekozen om twee redenen. Ten eerste heeft de partij met Alexander De Croo voor een jonge voorzitter gekozen, die de afgelopen maanden heeft bewezen dat hij zeer getalenteerd is. De partij heeft een nieuwe start genomen, wat ook nodig was na de zware verkiezingsnederlaag vorig jaar. Daarnaast, en dat is nog veel belangrijker natuurlijk, moeten deze verkiezingen een nieuwe start betekenen voor de mensen. Iedereen voelt dat de politiek in een impasse zit, terwijl ons land snakt naar een aantal grondige hervormingen: de arbeidsmarkt moet zuurstof krijgen, de communautaire problemen opgelost worden en de begroting moet weer op orde gezet worden. Zoiets kan niet door gewoon verder te doen, daarvoor heb je een breuk, een cesuur nodig, waar je over de partijgrenzen heen die problemen fundamenteel gaat aanpakken.»

Opvallend: CD&V, die op dezelfde dag haar campagne voorstelde, predikt haast het omgekeerde. 'Nooit opgeven', luidt de slagzin.

«Dat doorzettingsvermogen is iets heel edel en het wekt ook sympathie op. Maar als je fout bezig bent, als je aan het aanmodderen bent, dan krijgt dat 'nooit opgeven' iets tragisch en wordt dat contraproductief. Kijk ook bijvoorbeeld naar de staatshervorming. Ik heb zelf de communautaire onderhandelingen meegemaakt, die in 2007 gestart zijn in een onmogelijk kader van onrealistische beloftes en engagementen. Daardoor kwam je in een dynamiek waar je keer op keer met je kop tegen de muur loopt. Dat heeft de relaties tussen mensen en partijen vertroebeld en zelfs verzuurd. Daarom is het nuttig het bord weer helemaal schoon te vegen.»

Waar ligt het verschil met CD&V? Over heel wat thema's lijken jullie het eens.

«Wij willen een veel structurele en diepgaandere aanpak dan CD&V. Vaak is het zo dat CD&V in verkiezingstijd heel dicht bij ons aanschurkt, maar aan de onderhandelingstafel merk je daar nog weinig van. Daar moeten echt keuzes gemaakt worden, maar daar blijkt CD&V niet altijd een bondgenoot. Bovendien is de partij vaak erg onduidelijk. Over de pensioenen bijvoorbeeld, een thema dat toch heel veel mensen aangaat. Eerst klonk het nog dat iedereen 45 jaar moet werken voor je op pensioen kan, maar dat wordt dan tegengesproken door Yves Leterme die het heeft over werken tot maximaal 65 jaar. Ja maar, wat is het nu?»

Hadden jullie dan niet sneller uit de regering moeten stappen, als ze toch maar aanmodderde?

«Die vraag heb ik me ook zelf gesteld. Misschien hadden we vorig jaar de verkiezingen kunnen laten samenvallen... Maar nu is de aanleiding evident. Bij het vertrek van Herman Van Rompuy als premier zijn alle regeringspartijen een duidelijk engagement aangegaan: tegen Pasen moet er een oplossing voor BHV zijn. Dat engagement is niet nageleefd. Voor iedereen was het duidelijk dat we opnieuw op een onproductieve manier aan het onderhandelen waren.»

Betekenen deze verkiezing ook voor u een nieuwe start?

«In zekere zin wel. In het leven moet je regelmatig herbronnen en een nieuwe start nemen. Ik heb het voorbije jaar heel veel nagedacht, met heel veel mensen gesproken en naar hen geluisterd. Als partijvoorzitter zit je in een erg strak schema, maar nu had ik de tijd om opnieuw meer contact te zoeken met de mensen. Ik ben nu 46 en dat is toch een moment in je leven dat je opnieuw meer naar authenticiteit zoekt. Ik heb heel wat gezien en meegemaakt, heb een ongelofelijke carrière achter de rug en daar wil ik op een heel authentieke, duidelijke manier aan verder werken. De voorbije maanden ben ik dan weer meer op het voorplan gekomen in het parlement. Herinner je de discussie over het boerkaverbod, of over de regularisaties in de commissie binnenlandse zaken. Achter de schermen binnen de partij ben ik ook altijd heel actief gebleven en ik ben van plan om dat de komende jaren ook te doen.»

Zo stond u mee op het gaspedaal toen de beslissing werd genomen om de stekker uit de regering te trekken.

«Ik heb de voorbije heel veel meegepraat, ook op het partijbestuur. Op die vergadering kom ik klaar en duidelijk uit voor mijn mening, en die is soms uitgesproken. En ik vond het dus ook een goede zaak dat we uit deze

regering stapten. Als we heel eerlijk zijn, waren er twee mogelijkheden. Ofwel nam deze regering een doorstart, desnoods met een verruimd kabinet, ofwel kapten we ermee. Maar je voelde duidelijk dat CD&V bereid was om deze regering te laten verder strompelen tot aan het Europese voorzitterschap. Om dan zes maanden lang de show te stelen. Ook bij de andere partijen was er weinig wil om een oplossing te bereiken. We zaten in een totaal geblokkeerde situatie. Daarom hebben we aan de noodrem getrokken.»

Na de verkiezingsnederlaag vorig jaar trok u de woestijn in, maar het leek eerder een groot uitgevallen zandbak, als u me toestaat. Vanaf het najaar 2009 haalde u vlotjes de media met het ene voorstel na het andere.

«Die voorstellen deed ik allemaal als burgemeester. Wat de nationale politiek betreft, zocht ik de luwte op. En mochten het nu geen verkiezingen zijn, dan zat ik daar nu nog. Dit is mijn eerste interview over de nationale politiek.»

Toch schurkten veel mediaoptredens aan bij de nationale politiek. U wilde een abortuskliniek bouwen, nam zelf gesprekken af bij kandidaat-asielzoekers, schreeuwde mee om nultolerantie tegenover politieagenten,...

«Ik ben burgemeester in de vijfde stad van Vlaanderen. Als je er een vernieuwend beleid voert, trekt dat ook de aandacht van de media. Ik moet die daar zelf niet voor opzoeken. We gaan ook niet flauw doen en zeggen dat ik ongelukkig ben dat de media Mechelen zien en oppikken. Ik wil dat ook. En ik vind dat ook soms leuk voor mezelf. Absoluut.»

Zou u als minister niet veel meer kunnen realiseren?

«Nee, dat is net het punt. Ik geloof heel sterk in samenwerking. Een minister krijgt op zijn eentje ook niet alles gedaan. Als burgemeester van een centrumstad kun je vaak concreet veel meer realiseren dan een minister. Dat frustrert me helemaal niet. De mooiste job in de politiek is burgemeester zijn.»

Hoe blikt u terug op uw voorbije legislatuur? U was meer voorzitter en burgemeester dan kamerlid, luidt de kritiek.

«Die kritiek vind ik onterecht: ik heb zeker mijn stempel kunnen drukken op de nationale politiek. Als partijvoorzitter heb ik keihard onderhandeld, mee de regering gevormd, mee de ministers aangeduid en mee de begrotingen opgemaakt. Ik was ook erg actief om de hele ploeg in de Kamer, maar ook in de Senaat en het Vlaams parlement aan te sturen.»

Wil u deze zomer dan opnieuw aan de onderhandelingstafel zitten?

«Dat is aan mijn partijvoorzitter om te beslissen. Alleszins heb ik het gevoel dat er in mijn partij goed naar mij geluisterd wordt. Ik heb een heel goede relatie met Alexander en ik ga hem ook proberen bij te staan. Ik ben zelf vier jaar voorzitter geweest. Ik weet hoe moeilijk dat is, hoe belangrijk het is om goed geïnformeerd te zijn.»

Open Vld gaat dus resoluut voor een regeringsdeelname.

«Ik denk niet dat we per se in een regering moeten zitten maar alleen als die met een fundamentele oplossing komt voor de problemen van vandaag. Wij willen de verantwoordelijkheid dragen, maar dat valt niet noodzakelijk samen met in een regering te zitten. Dat is de les van de voorbije drie jaar. Er moeten grote hervormingen komen om zo het land weer op gang te trekken. Een regering die niet borg staat voor die nieuwe start, is een regering zonder Open Vld.»